

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

25 ноември 2020 година *

„Обжалване — Картели — Европейски пазари на стабилизатори за топлина на базата на калай, епоксидирани соеви масла и естери — Определяне на цени, подялба на пазари и обмен на чувствителна търговска информация — Прилагане на таван от 10 % от оборота по отношение на един от правните субекти, съставляващи предприятието — Отмяна на решението за изменение на глобата, определена в първоначалното решение за установяване на нарушението — Глоби — Понятие за предприятие — Солидарна отговорност за заплащането на глобата — Принцип на равно третиране — Дата, на която глобата става изискуема в случай на изменение“

По дело C-823/18 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 27 декември 2018 г.,

Европейска комисия, за която се явяват първоначално T. Christoforou, P. Rossi и V. Bottka, а впоследствие Rossi и Bottka, в качеството на представители,

жалбоподател,

като другата страна в производството е:

GEA Group AG, установено в Дюселдорф (Германия), за което се явяват C. Wagner и I. du Mont, Rechtsanwälte,

жалбоподател в първоинстанционното производство

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: Ал. Арабаджиев (докладчик), председател на състава, К. Lenaerts, председател на Съда, изпълняващ функцията на съдия във втори състав, А. Kumin, Т. von Danwitz и Р. G. Xuereb, съдии,

генерален адвокат: G. Pitruzzella,

секретар: секретар: M. Longar, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 5 февруари 2020 г.,

* Език на производството: английски.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 4 юни 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 С жалбата си Европейската комисия иска отмяна на решението на Общия съд на Европейския съюз от 18 октомври 2018 г., GEA Group/Комисия (T-640/16, EU:T:2018:700, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което този съд отменя Решение C(2016) 3920 окончателен на Комисията от 29 юни 2016 година за изменение на решение C(2009) 8682 окончателен на Комисията от 11 ноември 2009 година относно процедура за прилагане на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Стабилизатори за топлина) (наричано по-нататък „спорното решение“).

I. Правна уредба

- 2 Член 23, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), гласи:

„2. С решение Комисията може да налага санкции на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност:

- а) нарушават член 81 [ЕО] или 82 [ЕО], или
- б) не изпълняват решение, с което се постановяват временни мерки по член 8; или
- в) не изпълняват ангажимент, който е постановен за задължителен с решение по член 9.

За всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, санкцията не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната стопанска година.

Когато нарушение, извършено от сдружение, е свързано с дейностите на неговите членове, санкцията не може да надвишава 10 % от сумата на общия оборот на всеки член, който работи на пазара, засегнат от нарушението на сдружението.

3. При определяне на размера на [глобата] се взема[т] предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението“.

- 3 Съгласно член 25, параграф 5 от този регламент:

„С всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок. Въпреки това давностният срок изтича най-късно в деня, в който изтича период, равен на два пъти давностния срок, без Комисията да е наложила санкция или периодично санкционно плащане. Този период се удължава със срока, през който давността е спряна по реда на параграф 6“.

II. Обстоятелствата по спора и спорното решение

- 4 Обстоятелствата по спора са изложени в точки 1—23 от обжалваното съдебно решение и могат да бъдат обобщени, както следва.
- 5 GEA Group AG (наричано по-нататък „GEA“) е създадено в резултат от сливането през 2005 г. на Metallgesellschaft AG (наричано по-нататък „MG“) и едно друго дружество. MG е крайното дружество майка на група, като до 2000 г. то притежава, пряко или чрез дъщерни дружества, Chemson Gesellschaft für Polymer-Additive mbH (наричано по-нататък „OCG“) и Polymer-Additive Produktions- und Vertriebs GmbH (наричано по-нататък „OSA“).
- 6 На 17 май 2000 г. MG цедира OCG, което е преименувано на Aachener Chemische Werke Gesellschaft für glastechnische Produkte und Verfahren mbH (наричано по-нататък „ACW“).
- 7 След като през май 2000 г. OSA престава да съществува, дейностите му се поемат от дружество, което от 30 август 2000 г. се нарича Chemson Polymer-Additive AG (наричано по-нататък „CRA“), което към датата на постановяване на обжалваното решение вече не е част от групата, на която GEA е крайното дружество майка.

A. Решението от 2009 г.

- 8 С решението си C(2009) 8682 окончателен от 11 ноември 2009 година относно процедура за прилагане на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Стабилизатори за топлина) (наричано по-нататък „решението от 2009 г.“) Комисията приема, че определен брой предприятия са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 53, стр. 4, наричано по-нататък „ЕИП“), като са участвали в две групи антиконкурентни споразумения и съгласувани практики, които обхващат територията на Европейското икономическо пространство и се отнасят, от една страна, за сектора на калаените стабилизатори за топлина, и от друга страна, за сектора на стабилизаторите за топлина на базата на епоксидирано соево масло и естери (наричан по-нататък „секторът на ЕСМ/естерите“).
- 9 В член 1, параграф 2, буква к) от решението от 2009 г. Комисията приема, че GEA носи отговорност за нарушенията, извършени на пазара на сектора на ЕСМ/естерите от 11 септември 1991 г. до 17 май 2000 г.
- 10 Приема се, че то носи отговорност за целия период на нарушението, като правоприемник на MG, за нарушенията, извършени от 11 септември 1991 г. до 17 май 2000 г. от OCG и от 13 март 1997 г. до 17 май 2000 г. от OSA.
- 11 Освен това, като правоприемник на OCG, ACW е санкционирано, от една страна, за нарушението, извършено от OCG през целия период на нарушението, тоест от 11 септември 1991 г. до 17 май 2000 г., и от друга страна, за нарушението, извършено от OSA от 30 септември 1999 г. до 17 май 2000 г., въпреки че OCG притежавало 100 % от OSA.

- 12 В качеството си на правоприменник на ОСА СРА е санкционирано, от една страна, за нарушението, извършено от ОСА от 13 март 1997 г. до 17 май 2000 г., и от друга страна, за нарушението, извършено от ОСГ от 30 септември 1995 г. до 30 септември 1999 г., въпреки че това дружество е 100 % собственост на ОСА.
- 13 Съгласно член 2 от решението от 2009 г.:
- „[...]
- За нарушението (нарушенията) в сектора на [ЕСМ/естерите] се налагат следните глоби:
- [...]
- 31) [GEA], [ACW] и [CPA] са [...] солидарно отговорни за сумата от 1 913 971 [EUR];
- 32) [GEA] и [ACW] са солидарно отговорни за сумата от 1 432 229 [EUR];
- Глобите следва да бъдат платени в срок от три месеца, считано от датата на съобщаване на настоящото решение [...]“.
- 14 На 28 януари 2010 г. GEA подава в секретариата на Общия съд жалба за отмяна на решението от 2009 г.
- 15 С решение от 15 юли 2015 г., GEA Group/Комисия (Т-45/10, непубликувано, ЕУ:Т:2015:507), Общият съд отхвърля жалбата. Това решение не е обжалвано.

Б. Решението от 2010 г.

- 16 На 15 декември 2009 г. ACW обръща внимание на Комисията на факта, че глобата, която му е наложена с решението от 2009 г., превишава допустимия таван от 10 % от оборота му в съответствие с член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.
- 17 При тези обстоятелства на 8 февруари 2010 г. Комисията приема решение С(2010) 727 окончателен, с което изменя решението от 2009 г. (наричано по-нататък „решението от 2010 г.“).
- 18 В решението от 2010 г. Комисията приема, че глобата, която ACW е осъдено да заплати солидарно, от една страна, с GEA и CPA, и от друга страна, с GEA, превишава таван от 10 % от оборота му, поради което решението от 2009 г. следва да се измени.
- 19 В това решение Комисията уточнява също, че размерът на глобата, наложена на GEA и на CPA, не се променя, но размерът на глобата, наложена на ACW, трябва да се намали, и че решението от 2010 г. не се отразява по никакъв начин на другите адресати на решението от 2009 г.

20 С член 1 от решението от 2010 г. член 2, втора алинея от решението от 2009 г. е изменен, както следва:

„Член 2, [втора алинея, точка] 31) се заменя със следния текст:

„31.а) [GEA], [ACW] и [CPA] са [солидарно] отговорни за сумата от 1 086 129 [EUR];

31.б) [GEA] и [CPA] са [солидарно] отговорни за сумата от 827 842 [EUR]“.

Член 2, [втора алинея, точка] 32) се заменя със следния текст:

„32) [GEA] е отговорно за сумата от 1 432 229 [EUR]“.

21 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 20 април 2010 г., GEA иска от Общия съд да отмени решението от 2010 г. и при условията на евентуалност — да намали размера на наложената му глоба.

22 С решение от 15 юли 2015 г., GEA Group/Комисия (T-189/10, EU:T:2015:504), Общият съд отменя решението от 2010 г. в частта, която се отнася до GEA. Общият съд постановява, че Комисията е нарушила правото на защита на това дружество, тъй като е приела решението от 2010 г., без да го изслуша преди това. Това решение не е обжалвано.

В. Спорното решение

23 На 29 юни 2016 г. Комисията приема спорното решение.

24 Член 1 от това решение възпроизвежда буквално текста на член 1 от решението от 2010 г., цитиран в точка 20 от настоящото решение, с който е изменен член 2, втора алинея от решението от 2009 г.

25 Член 2 от спорното решение определя 2 май 2010 г. за дата, на която глобите стават изискуеми.

III. Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

26 На 8 септември 2016 г. GEA подава в секретариата на Общия съд жалба за отмяна на спорното решение.

27 В подкрепа на жалбата си GEA излага пет основания: първото, нарушение на правилата за давността, второто, нарушение на член 266 ДФЕС и на правото на защита, третото, нарушение на член 23, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1/2003, четвъртото, нарушение на принципа на равно третиране, и петото, злоупотреба с власт и липса на мотиви.

28 С обжалваното съдебно решение Общият съд уважава четвъртото основание, както и първата част от петото основание, и като приема, че не е необходимо да се разглеждат останалите основания за обжалване, отменя спорното решение.

IV. Искания на страните

29 Комисията иска от Съда:

- да отмени обжалваното съдебно решение и
- да осъди GEA да заплати съдебните разноски, направени както в производството пред Общия съд, така и по производството пред Съда.

30 GEA иска от Съда:

- да отхвърли жалбата и
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

V. По жалбата

31 В подкрепа на жалбата Комисията изтъква две основания: първото, неправилно прилагане на принципа на равно третиране, на понятието за предприятие и на правилата на солидарната отговорност, както и неизпълнение на задължението за мотивиране, и второто, нарушение на правилата за определяне на датата на изискуемост на глобите в областта на конкурентното право, както и неизпълнение на задължението за мотивиране.

A. По допустимостта

1. Доводи на страните

32 Според GEA жалбата на Комисията е недопустима.

33 В това отношение GEA изтъква, на първо място, че Комисията няма никакъв интерес да обжалва, тъй като решението от 2009 г. вече не е правно основание за плащането на глобата.

34 На второ място, GEA счита, че Комисията няма никакъв интерес да обжалва, тъй като спорното решение не е валидно. Всъщност давностният срок за определяне на глобата бил изтекъл преди приемането на това решение, тъй като са изтекли повече от десет години по смисъла на член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003, независимо дали този срок е бил прекъснат или не.

35 Комисията възразява, че има интерес да обжалва съдебното решение, тъй като, първо, исканията ѝ пред Общия съд са отхвърлени, и второ, като твърди, че тази институция няма никакъв интерес да обжалва съдебното решение поради твърдяно изтичане на давностния срок за налагане на глоба, GEA оспорва валидността на спорното решение. Според Комисията обаче такова основание нито е повдигнато пред Общия съд, нито е разглеждано от него. От това следвало, че то не следва да бъде разглеждано.

2. Съображения на Съда

- 36 Съгласно член 56, трета алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, с изключение на делата, свързани със спор между Европейския съюз и неговите служители, жалба могат да подават и държавите членки и институциите на Съюза, дори ако не са встъпили в делото пред Общия съд. Следователно независимо дали са били страни по спора в първоинстанционното производство, институциите на Съюза не трябва да доказват никакъв интерес, за да могат да обжалват решение на Общия съд (решение от 8 юли 1999 г., Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, т. 171).
- 37 Всъщност Комисията е свободна да прецени дали е целесъобразно да обжалва решение на Общия съд, а Съдът не следва да контролира избора ѝ по този въпрос (вж. в този смисъл решение от 8 юли 1999 г., Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, т. 172).
- 38 Ето защо е достатъчно да се констатира, че възраженията на GEA, че не е налице правен интерес на Комисията са лишени от всякакво основание, поради което следва да се приеме, че жалбата е допустима.

Б. По същество

1. По първото основание

- 39 Първото основание се разделя на две части. С първата част от това основание Комисията упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на принципа на равно третиране, на понятието за предприятие и на правилата за солидарната отговорност, като е приел, че тя е могла да определи по друг начин частта от глобата, която остава като солидарно задължение на GEA и ACW. Втората част от посоченото основание, която следва да се разгледа първо, е нарушение на задължението за мотивиране.

а) По втората част от първото основание

1) Доводи на страните

- 40 С втората част от първото си основание Комисията поддържа, че констатацията в точка 111 от обжалваното съдебно решение, че тя е нарушила принципа на равно третиране, се основава на противоречиви мотиви, изложени в точки 108—110 от посоченото съдебно решение, и по-специално на неясното съображение в точка 108 от същото решение, че „Комисията лесно би могла да определи по друг начин частта от глобата, която остава като солидарно задължение на ACW и [GEA]“.
- 41 GEA оспорва тези доводи.

2) Съображения на Съда

- 42 Съгласно постоянната практика на Съда задължението на Общия съд по член 36 и по член 53, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз да мотивира решенията си, не означава, че той трябва да излага изчерпателно и да посочва поединично всички

представени от страните по спора съображения. Следователно мотивите могат да бъдат и имплицитни, при условие че дават възможност на заинтересованите лица да се запознаят със съображенията, на които се основава Общият съд, а на Съда — да разполага с достатъчно данни, за да упражни своя съдебен контрол в рамките на производство по обжалване (решение от 14 септември 2016 г., *Trafilerie Meridionali/Комисия*, C-519/15 P, EU:C:2016:682, т. 41).

- 43 В случая е достатъчно да се констатира, че съображенията, изложени от Общия съд в точки 106—111 от обжалваното съдебно решение, позволяват както на Комисията да се запознае с причините, поради които Общият съд е уважил четвъртото основание на GEA в първоинстанционното производство, така и на Съда — да разполага с достатъчно данни, за да упражни своя съдебен контрол.
- 44 Всъщност от тези точки недвусмислено следва, че Общият съд е приел, че Комисията е трябвало най-напред да определи съотношението между частта от глобата, за която ACW носи солидарна отговорност с GEA и с CPA, и частта, за която то носи солидарна отговорност само с GEA, и след това, да разпредели намалението на размера на глобата на ACW между двете отношения на солидарност, прилагайки едно и също съотношение.
- 45 С оглед на изложеното първата част от второто основание следва да се отхвърли по същество.

б) По първата част от първото основание

1) Доводи на страните

- 46 С първата част от първото си основание Комисията счита, че в точка 108 от обжалваното съдебно решение Общият съд неправилно е приел, че тя е могла да определи по друг начин частта от глобата, която остава като солидарно задължение на GEA и ACW, за да ограничи частта от глобата, която само GEA може да дължи. Според Комисията в точки 106—111 от обжалваното съдебно решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на принципа на равно третиране, тъй като не се е съобразил с практиката на Съда относно понятието за предприятие и относно солидарната отговорност, както и с практиката относно последиците от намаляване на глобата на дъщерно дружество, което е част от едно единно стопанско предприятие.
- 47 Според Комисията солидарната отговорност е само едно проявление на понятието за предприятие и е неразривно свързана с него.
- 48 В това отношение тази институция изтъква, че противно на установеното от Общия съд в точка 55 от обжалваното съдебно решение, по време на цялото разглеждано нарушение GEA, ACW и CPA образуват едно единно предприятие, на което тя е наложила една-единствена глоба, и че в този контекст член 2, втора алинея, точки 31 и 32 от решението от 2009 г., от една страна, и член 2, втора алинея, точки 31.а), 31.б) и 32 от решението от 2009 г., изменено със спорното решение, от друга страна, изразяват различни максимални стойности на глобата, за които всеки от правните субекти, съставляващи това предприятие, носи солидарна отговорност.

- 49 Комисията уточнява, че тъй като GEA, ACW и CPA образуват едно единно предприятие, не е трябвало да се преценява равното третиране на тези три дружества.
- 50 Комисията счита, че въпреки факта, че въпросните дружества са били част от едно и също предприятие, в точки 106—111 от обжалваното съдебно решение Общият съд изкуствено е разделил две групи солидарно отговорни субекти, с което тази юрисдикция е приложила теория, аналогична на теорията за вътрешното разпределение на солидарната отговорност — подход, който според Комисията е забранен в съответствие с изводите от решение от 10 април 2014 г., Комисия и др./Siemens Österreich и др. (C-231/11 P—C-233/11 P, EU:C:2014:256).
- 51 При тези обстоятелства Комисията счита, че няма основание да се изключи солидарната отговорност за плащане на която и да било част от глобата, наложена на едно или друго дружество — част от едно и също предприятие, и че тези дружества обикновено отговарят за общи части от наложената глоба до размера на индивидуалните ограничения за всяко от тях.
- 52 Комисията изтъква, че максималният размер на глобата, за чието заплащане всяко дружество — част от предприятието по смисъла на член 81 ЕО, е солидарно отговорно, не съответства на конкретен период на участие в разглежданото нарушение.
- 53 Накрая, що се отнася до обстоятелството, че наложената на ACW глоба е намалена до приложимия към това дружество таван от 10 % от оборота му, от решение от 26 ноември 2013 г., Kendrion/Комисия (C-50/12 P, EU:C:2013:771), следвало, че отговорността на GEA не трябва да бъде засегната от намаляването, предоставено на бившето му дъщерно дружество, ACW, тъй като към датата на приемане на решението от 2009 г. последното дружество и GEA вече не са образували едно и също предприятие.
- 54 GEA възразява най-напред, че Общият съд правилно е приел, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, без да изложи никаква обективна обосновка за това. Противно на твърдяното от Комисията, този принцип се прилагал не само към различни предприятия, но и в отношенията между дружества — част от едно и също предприятие.
- 55 По-нататък, GEA счита, че Комисията е определила не една, а две отделни глоби за две отделни групи субекти, съвместно и солидарно отговорни в рамките на всяка група, и за два различни периода на нарушение. От една страна, член 2, втора алинея, точка 31 от решението от 2009 г. се отнасял до периода от 30 септември 1995 г. до 17 май 2000 г., а от друга страна, член 2, втора алинея, точка 32 от това решение — до периода от 11 септември 1991 г. до 29 септември 1995 г. Това разделение се дължало на факта, че CPA не е участвало в разглежданото нарушение през последния период.
- 56 Освен това GEA счита, че противно на твърдяното от Комисията, Общият съд не е приложил по аналогия теорията за вътрешното разпределение на солидарната отговорност. Обжалваното съдебно решение се отнасяло не до отговорността от вътрешна гледна точка, а до степента, в която дружествата от „групата GEA“ са „външно“ отговорни към Комисията.

57 Накрая, що се отнася до последиците от прилагането на тавана от 10 % от оборота в полза на ACW, GEA изтъква, че противно на поддържаното от Комисията, решение от 26 ноември 2013 г., *Kendrion/Комисия* (C-50/12 P, EU:C:2013:771), не може да се тълкува в смисъл, че бивше дружество майка не трябва да бъде засегнато от прилагането по отношение на бившето му дъщерно дружество на тавана от 10 % от неговия оборот.

2) Съображения на Съда

58 Най-напред трябва да се припомни, че принципът на равно третиране е основен принцип на правото на Съюза, който е установен в членове 20 и 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Този принцип изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (решение от 24 септември 2020 г., *Prysmian и Prysmian Cavi e Sistemi/Комисия*, C-601/18 P, EU:C:2020:751, т. 101 и цитираната съдебна практика). Комисията е длъжна да спазва този принцип, когато упражнява правомощието си по член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 да налага глоба на предприятия, извършили нарушение на правилата на конкурентното право на Съюза, и да определя размера на тази глоба (вж. в този смисъл решение от 26 ноември 2013 г., *Kendrion/Комисия*, C-50/12 P, EU:C:2013:771, т. 63 и цитираната съдебна практика).

59 При това положение, когато няколко юридически лица отговорят лично за участието в нарушение на конкурентното право на Съюза поради принадлежността им към едно и също предприятие, което може да бъде упреknато в извършването на това нарушение, по силата на тази разпоредба Комисията разполага с правомощието да им наложи солидарно глоба (решение от 10 април 2014 г., *Areva и др./Комисия*, C-247/11 P и C-253/11 P, EU:C:2014:257, т. 120).

60 Когато обаче реши да упражни това правомощие за налагане на санкции, Комисията не може да определя свободно външното отношение на солидарност, и по-специално размера на глобата, чието пълно изплащане може да поиска от всеки солидарен длъжник (решение от 10 април 2014 г., *Areva и др./Комисия*, C-247/11 P и C-253/11 P, EU:C:2014:257, т. 121).

61 Всъщност, тъй като понятието на правото на Съюза за солидарна отговорност за заплащането на глобата е само проявление *ipso iure* на понятието за предприятие, определянето на размера на глобата, чието пълно изплащане Комисията може да наложи на всеки от солидарните длъжници, произтича от прилагането към конкретен случай на това понятие за предприятие (решение от 10 април 2014 г., *Areva и др./Комисия*, C-247/11 P и C-253/11 P, EU:C:2014:257, т. 122).

62 В това отношение следва да се припомни, че авторите на договорите са решили да използват понятието за предприятие, за да обозначат извършителя на нарушение на правото на конкуренцията, който може да бъде санкциониран въз основа на членове 81 ЕО и 82 ЕО, а не други понятия като понятието за дружество или за юридическо лице (решение от 10 април 2014 г., *Areva и др./Комисия*, C-247/11 P и C-253/11 P, EU:C:2014:257, т. 123).

63 Впрочем законодателят на Съюза е използвал същото понятие за предприятие в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, за да определи субекта, на който Комисията може да наложи глоба, за да санкционира нарушение на правилата на конкурентното право на Съюза (решение от 10 април 2014 г., *Areva и др./Комисия*, C-247/11 P и C-253/11 P, EU:C:2014:257, т. 124).

- 64 Съгласно постоянната съдебна практика понятието „предприятие“ по смисъла на конкурентното право на Съюза обозначава всеки субект, който извършва икономическа дейност, независимо от правния му статут и начин на финансиране. Посоченото понятие трябва да бъде схващано като обозначаващо една стопанска единица, макар от правна гледна точка тази единица да е съставена от няколко физически или юридически лица (решения от 10 април 2014 г., *Areva* и др./Комисия, С-247/11 Р и С-253/11 Р, ЕУ:С:2014:257, т. 125 и от 27 април 2017 г., *Akzo Nobel* и др./Комисия, С-516/15 Р, ЕУ:С:2017:314, т. 47 и 48).
- 65 Когато по силата на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 Комисията разполага с възможността да наложи заплащането на глоба солидарно от различни юридически лица, които са част от едно и също отговорно за нарушението предприятие, определянето на размера на тази глоба от Комисията, доколкото произтича от прилагането към конкретен случай на понятието за предприятие, което е понятие на правото на Съюза, е предмет на някои ограничения, които изискват надлежно да се вземат предвид характеристиките на съответното предприятие в състава му от периода, през който е извършено нарушението (решение от 10 април 2014 г., *Комисия* и др./*Siemens Österreich* и др., С-231/11 Р—С-233/11 Р, ЕУ:С:2014:256, т. 51).
- 66 В това отношение, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 49 от заключението си, съставът на съответното предприятие може да приеме различни конфигурации по време на участието си в дадено нарушение. Тези конфигурации могат да възникнат по-специално когато, както в настоящия случай, нарушението продължава дълъг период от време.
- 67 Доколкото подобни конфигурации не поставят под въпрос единството на предприятието като лице, което е отговорно за нарушението, те не засягат правомощието на Комисията, припомнено в точка 59 от настоящото решение, да наложи солидарно глоба на няколко юридически лица, които са част от едно и също предприятие.
- 68 В случая, както става ясно от точки 1—3 и 6—8 от обжалваното съдебно решение, през периода на извършване на нарушението групата GEA имала следната структура. Между 1991 г. и 17 май 2000 г. OCG, което след последната дата е преименувано на ACW, е 100 % дъщерно дружество на MG, което от своя страна става GEA, считано от 2005 г. През същия период OCA, което от 30 август 2000 г. е преименувано на CPA, се притежава 100 % от MG и през различни периоди е било или дъщерно дружество или пряко дружество майка на OCG. OCA е дружество майка, което контролира пряко 100 % от OCG от 30 септември 1995 г. до 30 септември 1999 г. От 30 септември 1999 г. до 17 май 2000 г. OCG е дружество майка, което контролира пряко 100 % от OCA и упражнява пряк контрол върху последното дружество.
- 69 С оглед на изводите, произтичащи от решение от 10 септември 2009 г., *Akzo Nobel* и др./Комисия (С-97/08 Р, ЕУ:С:2009:536), в решението от 2009 г. Комисията основателно е констатирала, че предвид икономическите, организационните и правните връзки между съответните дружества, с упражняването на решаващо влияние върху дъщерните си дружества, MG, впоследствие GEA, е било част, заедно със OCG и OCA, впоследствие съответно ACW и CPA, от едно-единствено предприятие по смисъла на конкурентното право на Съюза.

- 70 От изложените съображения следва, че Комисията основателно е приела, че GEA, ACW и CPA образуват едно единно предприятие, което е извършило разглежданото нарушение в различните си последователни конфигурации.
- 71 Ето защо следва да се констатира, че като е приел в точка 55 от обжалваното съдебно решение, че е налице, от една страна, предприятие по смисъла на конкурентното право на Съюза, съставено от GEA, ACW и CPA от 30 септември 1995 г. до 17 май 2000 г., и от друга страна, предприятие по смисъла на това право, съставено от GEA и ACW от 11 септември 1991 г. до 29 септември 1995 г., Общият съд е установил наличието на две предприятия по смисъла на конкурентното право на Съюза и по този начин е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приложил неправилно понятието за предприятие по смисъла на член 81 ЕО.
- 72 Доколкото солидарната отговорност е само проявление *ipso iure* на понятието за предприятие и в настоящия случай е било налице едно и също предприятие, Комисията с основание е определила първоначално в член 2, втора алинея, точки 31 и 32 от решението от 2009 г., а впоследствие в член 2, втора алинея, точки 31.а), 31.б) и 32 от решението от 2009 г., изменено със спорното решение, максималните размери на глобата, за чието заплащане GEA, ACW и CPA могат да носят солидарна отговорност като субекти — част от едно и също предприятие, което е отговорно за разглежданото нарушение. Всъщност, както отбелязва Комисията, в положение като разглежданото определянето на такива максимални размери не отразява конкретни периоди на участие на субектите, които съставляват единното предприятие, в разглежданото нарушение.
- 73 При тези обстоятелства Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 106 и 109 от обжалваното съдебно решение е установил, че в случая са били налице две отношения на солидарност между GEA, ACW и CPA, въпреки че те са били част от едно и също предприятие, и две глоби, наложени за два конкретни периода, отразяващи участието на тези три дружества в разглежданото нарушение, и следователно е нарушил правилата за определяне на солидарната отговорност, произтичащи от член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.
- 74 Що се отнася до факта, че по силата на спорното решение GEA остава самостоятелно отговорно за сумата от 1 432 229 EUR, както отбелязва генералният адвокат в точка 53 от заключението си, това обстоятелство е чисто автоматична последица от намаляването на наложената на ACW глоба.
- 75 В това отношение следва да се отбележи, че когато към датата на приемане на решението, с което им се налага глоба за нарушаване на правилата за конкуренция, две различни юридически лица, като дружество майка и дъщерно дружество, вече не съставляват едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО, всяко от тях има право за него отделно да бъде приложен таванът от 10 % от оборота (вж. в този смисъл решение от 26 ноември 2013 г., *Kendrion/Комисия*, C-50/12 P, EU:C:2013:771, т. 57).
- 76 В случая, както следва от точки 2 и 3 от обжалваното съдебно решение, е безспорно, че към датата на приемане на решението от 2009 г. GEA вече не е съставлявало един стопански субект с ACW и CPA по смисъла на член 81 ЕО.

- 77 Тази особеност е причината Комисията да изчисли отделно посочения таван въз основа на оборота за стопанската година, предхождаща приемането на спорното решение (вж. по аналогия решение от 26 ноември 2013 г., *Kendrion/Комисия*, С-50/12 Р, ЕУ:С:2013:771, т. 67).
- 78 Освен това, както следва от точка 8 от обжалваното съдебно решение, сумата, за която Комисията първоначално е преценила, че АСW трябва да носи солидарна отговорност за участието си в картела, е 3 346 200 EUR, т.е. точно същата като определената за GEA сума.
- 79 Следва обаче да се приеме, че фактът, че в спорното решение Комисията е приела, от една страна, че GEA носи солидарна отговорност за плащането на общия размер на глобата, който възлиза на 3 346 200 EUR, и от друга страна, че АСW носи солидарна отговорност за плащането на сумата от 1 086 129 EUR, е следствие от прилагането спрямо АСW на тавана от 10 % от оборота, предвиден в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.
- 80 Така фактът, че GEA остава самостоятелно отговорно за сумата от 1 432 229 EUR, е следствие от специфичното обстоятелство, че към датата на приемане на решението от 2009 г. това дружество вече не е било част от едно предприятие заедно с АСW и СРА по смисъла на член 81 ЕО.
- 81 В този контекст GEA няма основание да поддържа, че е извършено нарушение на принципа на равно третиране в негов ущърб. В това отношение е достатъчно да се отбележи, че не може да се установи нарушение на този принцип в положение като разглежданото, при което дъщерно дружество, което към датата на приемане на решение за налагане на глоба на единното предприятие, към което то принадлежи, вече не е част от това предприятие, има право за него отделно да бъде приложен таванът от 10 % от оборота. Това специфично обстоятелство не позволява да се приеме, че съответните дружества се намират в сходно положение (вж. в този смисъл решение от 26 ноември 2013 г., *Kendrion/Комисия*, С-50/12 Р, ЕУ:С:2013:771, т. 68).
- 82 Така или иначе не може да се твърди, че е налице нарушение на принципа на равно третиране, тъй като в случая, както следва от точка 73 от настоящото решение, няма две отношения на солидарност, които да отразяват конкретни периоди, и следователно не може да се направи никакво разпределение на солидарната отговорност.
- 83 При това положение член 2, втора алинея, точка 32 от решението от 2009 г., изменено със спорното решение, с който на GEA се налага глоба в размер на 1 432 229 EUR, не се отнася до СРА, не защото тази санкция се отнася до конкретен период на нарушение, през който то не е участвало в констатираното от Комисията единно нарушение, което не е така, а само защото размерът на глобата, която СРА дължи за индивидуалното си участие в това нарушение, като част от извършилото нарушение предприятие, се покрива напълно от посочените в член 2, втора алинея, точки 31.а) и 31.б) размери на глобата.
- 84 При тези обстоятелства следва да се констатира, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 111 от обжалваното съдебно решение, че Комисията не е изпълнила задълженията, които възникват за нея, по силата на принципа на равно третиране.
- 85 Предвид всички изложени съображения първата част от първото основание трябва да бъде уважена.

2. По второто основание

86 Второто основание се разделя на две части. С първата част от това основание Комисията по същество упреква Общия съд, че е допуснал грешка, като е приел, че датата, на която разглежданата глоба става изискуема, може да се определи само считано от датата на получаване на съобщението за спорното решение. Втората част от основаниято, която следва да се разгледа първо, е нарушение на задължението за мотивиране.

а) По втората част от второто основание

1) Доводи на страните

87 С втората част от второто основание Комисията упреква Общия съд, че не е мотивирал достатъчно констатацията си в точка 126 от обжалваното съдебно решение, че следва да се приеме, че задължението за плащане на глобите е следствие единствено от член 1 от спорното решение и че датата, от която те стават изискуеми, може да се определи само считано от датата на получаване на съобщението за това решение.

88 GEA възразява, че обжалваното съдебно решение е достатъчно мотивирано.

2) Съображения на Съда

89 Както бе припомнено в точка 42 от настоящото решение, задължението на Общия съд за мотивиране изисква той да изложи по ясен и недвусмислен начин съображенията си, така че да се даде възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетото решение, а на Съда — да упражни своя контрол.

90 В случая е достатъчно да се констатира, че съображенията, изложени от Общия съд в точки 122—125 от обжалваното съдебно решение, позволяват както на Комисията да се запознае с причините, поради които Общият съд е уважил първата част от петото основание на GEA в първоинстанционното производство, така и на Съда — да разполага с достатъчно данни, за да упражни съдебен контрол.

91 Всъщност от тези точки по същество става ясно, че тъй като първоначалната редакция на член 2, втора алинея, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. е заменена с тази на член 1 от спорното решение, в точка 126 от обжалваното съдебно решение Общият съд е стигнал до извода, че задължението за плащане на глобите е следствие единствено от член 1 от спорното решение и че датата, от която те стават изискуеми, може да се определи само считано от датата на получаване на съобщението за това решение.

92 Следователно втората част от второто основание трябва да се отхвърли по същество.

б) По първата част от второто основание

1) Доводи на страните

- 93 С първата част от второто основание Комисията упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 126 от обжалваното съдебно решение, че в случая датата, от която глобата става изискуема, може да се определи само считано от датата на получаване на съобщението за спорното решение.
- 94 Комисията уточнява, че отмяната на решението от 2010 г. е довела до възстановяване на действието не само на член 2, втора алинея, точки 31 и 32 от решението от 2009 г., но и на първоначалната дата на изискуемост, определена в член 2, последна алинея от това решение.
- 95 В този контекст Комисията изтъква, че е имала право да измени размера на наложената глоба и солидарната отговорност, без непременно да трябва да определя нова дата на изискуемост на глобата. Така Комисията счита, че макар със спорното решение да е изменила онези части от разпоредителната част на решението от 2009 г., в които се определят размерът на глобата и солидарната отговорност, тя не е била длъжна да определя дата на изискуемост на наложената глоба, която да е след датата на съобщаване на спорното решение.
- 96 Според тази институция, ако Съдът потвърди, че тя трябва да определи дата на изискуемост на глобите, която да е след датата на съобщаване на решение за изменение като спорното решение, това би довело до загуба на лихвите, натрупани върху оставащата част от глобата, считано от първоначално определената дата на изискуемост, което би ограничило свободата ѝ на преценка и би намалило ефективността на наложените от нея глоби.
- 97 При тези обстоятелства Комисията счита, че в случая, за да не постави GEA в по-неблагоприятно положение от ACW и CPA, тя е имала право да определи 10 май 2010 г. за дата, на която глобите стават изискуеми.
- 98 GEA възразява, че макар да е вярно, че Комисията има правомощието да определя датата на изискуемост на глобите и датата, от която започват да текат лихвите за забава, това правомощие не включва определянето на дата на изискуемост на лихвите за забава, която да предхожда датата на определяне на глобите. Определянето на дата на изискуемост на глоба, която предхожда съобщаването на решението, въз основа на което е наложена тази глоба, не можело да се обоснове с ефективността на правото на Съюза.
- 99 Следователно според GEA, доколкото за дата на изискуемост на глобата не може да се определи дата, която предхожда съобщаването на спорното решение, лихвите за плащането на глобата могат да започнат да текат само считано от датата на съобщаване на това решение в съответствие с принципа, че акцесорното задължение следва главното.

2) *Съображения на Съда*

- 100 Решенията на Комисията за налагане на глоби за нарушения на конкурентното право на Съюза определят по-специално размера на съответните глоби и лихвите за забава, както и банковата сметка на Комисията, по която съответните предприятия трябва да платят тези глоби. Тези решения определят и срока за плащане на наложените глоби. За да се избегне принудително събиране на глобите, плащането трябва да се извърши преди изтичането на този срок.
- 101 В това отношение следва да се припомни, че съгласно член 299, първа алинея ДФЕС решенията на Комисията, които налагат парично задължение за субекти, различни от държавите членки, имат изпълнителна сила.
- 102 Следва също така да се отбележи, че съгласно член 278 ДФЕС жалбите, подадени до Съда на Европейския съюз срещу такива решения, нямат суспензивно действие.
- 103 От това следва, че решенията на Комисията имат изпълнителна сила при условията, определени в член 299 ДФЕС, и че определените в тях глоби по принцип стават изискуеми с изтичането на определения в тези решения срок.
- 104 При тези обстоятелства и предвид целта да се гарантира ефективното спазване на правилата на конкурентното право на Съюза, следва да се приеме, че по принцип длъжникът трябва да извърши дължимото плащане преди датата, на която то става изискуемо, определена от Комисията в нейното решение.
- 105 В настоящия случай в член 2, последна алинея от решението от 2009 г. Комисията първоначално предвижда, че наложените глоби стават изискуеми с изтичането на тримесечен срок, считано от датата на съобщаване на решението, за всички предприятия, адресати на решението.
- 106 Както е посочено в точка 124 от обжалваното съдебно решение, решението от 2010 г. — с което Комисията изменя решението от 2009 г., тъй като, от една страна, наложената на ACW глоба надвишава тавана от 10 % от оборота, и от друга страна, трябва да се намали размерът на глобата, за която ACW носи солидарна отговорност с GEA и CPA — е отменено от Общия съд с решение от 15 юли 2015 г., GEA Group/Комисия (T-189/10, EU:T:2015:504), в частта, в която се отнася до GEA. Както отбелязва Общият съд в точка 125 от обжалваното съдебно решение, тази отмяна води до възобновяване на действието на първоначалната редакция на член 2 от решението от 2009 г.
- 107 Тази редакция обаче също е заменена с редакцията, която произтича от спорното решение. Член 2 от това решение определя 10 май 2010 г. за дата, на която глобите стават изискуеми.
- 108 От една страна, тази дата предхожда датата на получаване на съобщението за спорното решение, а от друга страна, тя е след датата на изискуемост на глобите, определена в решението от 2009 г. Тя съответства на датата на изискуемост, посочена в писмо на Комисията от 9 февруари 2010 г., което придружава решението от 2010 г.
- 109 В този контекст следва да се отбележи, че Комисията разполага с правомощие, което включва възможността да определи датата, на която глобата става изискуема, и датата, от която започва да тече лихвата за забава, да определи размера на тази лихва и да определи

реда и условията за изпълнение на своето решение, като изиска, ако са налице условията за това, учредяване на банкова гаранция за главницата и за лихвите върху наложената глоба. Без такива правомощия, облагата, която предприятията ще могат да извлекат от късното плащане на глобите, би довела до отслабване на наложените от Комисията санкции във връзка със задачата, която ѝ е възложена, да следи за прилагането на правилата на конкурентното право на Съюза.

- 110 В случая, както отбелязва генералният адвокат в точка 62 от заключението си, изменението на член 2, втора алинея, точки 31 и 32 от решението от 2009 г., най-напред с решението от 2010 г., което междувременно е отменено, а впоследствие със спорното решение, се отнася единствено до размера на наложената на ACW глоба и до новото определяне на отношенията на солидарност, но не и до налагането на самата глоба, нито до общия ѝ размер. Ето защо следва да се посочи, че противно на постановеното от Общия съд в точка 126 от обжалваното съдебно решение, правното основание на задължението на GEA, ACW и CPA за плащане на глобата е член 2 от решението от 2009 г., а не член 1 от спорното решение.
- 111 При тези обстоятелства следва да се констатира, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 126 от обжалваното съдебно решение, че датата, от която глобите стават изискуеми, може да се определи само считано от датата на получаване на съобщението за спорното решение.
- 112 Предвид гореизложените съображения първата част от второто основание трябва да бъде уважена.
- 113 Следователно обжалваното съдебно решение трябва да бъде отменено.

По връщането на делото на Общия съд

- 114 Съгласно член 61 от Статута на Съда на Европейския съюз, ако жалбата е основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Той може сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това, или да върне делото на Общия съд за постановяване на решение.
- 115 В това отношение следва да се констатира, че в случая Съдът не разполага с необходимите данни, за да се произнесе окончателно по всички правни основания, изложени в първоинстанционното производство.
- 116 Аспектите на спора, повдигнати с тези основания, предполагат разглеждане на фактически въпроси въз основа на елементи, които, от една страна, не са били разгледани от Общия съд в обжалваното съдебно решение, тъй като в точка 128 от това решение той е приел, че такова разглеждане е излишно, тъй като е уважил четвъртото основание и първата част от петото основание на GEA, и от друга страна, не са били разисквани пред Съда, от което следва, че фазата на производството не позволява постановяване на решение по този въпрос.
- 117 Следователно делото трябва да се върне за ново разглеждане от Общия съд, който да се произнесе и по съдебните разноски.

По съдебните разноси

- 118 Тъй като делото се връща за ново разглеждане от Общия съд, Съдът не следва да се произнася по съдебните разноси.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Отменя решение на Общия съд на Европейския съюз от 18 октомври 2018 г., GEA Group/Комисия (T-640/16, EU:T:2018:700).**
- 2) Връща дело T-640/16 на Общия съд на Европейския съюз за ново разглеждане.**
- 3) Не се произнася по съдебните разноси.**

Подписи